

**ОБРАЗЪТ НА АКТЬОРА ДИМИТЪР МАРИНОВ В БЪЛГАРСКИТЕ
МЕДИИ**

СТУДЕНТСКИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЕКИП, ФЖМК

**THE IMAGE OF ACTOR DIMITAR MARINOV IN THE BULGARIAN
MEDIA**

Student research team, FJMC

Резюме: Текстът представя резултати от изследване, осъществено от студенти в четвърти курс на специалност „Журналистика“, профил „радио“, на Софийския университет. Екип в състав: Вероника Йотова, Евелин Цанева, Елена Митева, Емилия Илиева, Калоян Гуглев, Михаела Симоновска, Наташа Стоичков, Симона Тодорова, Теодор Пенев, Флора Велчева, Цветина Иванова; с участието на Алексия Петрова, Илияна Павлова и Момчил Русев.

Ключови думи: медия, образ, Зелената книга (2018), Димитър Маринов

Summary: The article presents results of the research, implemented by fourth year students in Journalism, specialization Radio, at Sofia University. Research team: Veronika Iotova, Evelin Tsaneva, Elena Miteva, Emilia Iieva, Kaloyan Guglev, Mihaela Simonovska, Natasha Stoichkov, Simona Todorova, Teodor Penev, Flora Velcheva, Tsvetina Ivanova; with the participation of Alexia Petrova, Iiana Pavlova and Momchil Rusev.

Key words: media, image, Green Book (2018), Dimitar Marinov

На 91-та церемония по връчване на Оскарите за постижения в киното българският актьор Димитър Маринов излезе на сцената с българското знаме и превърна едно забележимо културно събитие в своеобразна дискусия за националното самочувствие. „Случаят „Димитър Маринов“ предизвика вълна от публикации, които стават обект на анализ в настоящото проучване.

Изследователски любопитно за нас бе да обвържем проявената от медиите активност с характеристики на медийното съдържание, да изучим върху какво се съсредоточава медийното внимание и какви отзиви в обществото предизвикват професионалният успех и патриотичният жест на един българин, който живее зад граница. Търсейки отговори на тези и подобни въпроси, поставихме в центъра на нашето изследване¹ медийния образ на актьора Димитър Маринов (в графиките – ДМ). Ограничихме наблюдението си в двумесечен период – от 25 февруари, денят на връчването на Оскара, до 25 април 2019.

Наблюдавахме онлайн 25 медии, традиционни и интернет базирани: bTV, *Нова телевизия*, БНТ, *България он Еър*, *ТВ Европа*, *Канал 3*, БНР, *24 часа*, *Труд*, *Дневник*, *Капитал*, *Сега*, *Стандарт*, *Монитор*, *Телеграф*, *Уикенд*, *Алфа ТВ*, *Площад Славейков*, *vesti.bg*, *dnes.bg*, *offnews.bg*, *webkafe.bg*, *glasove.com*, *epitsenter.bg*, *Дойче веле*. При избора на медиите търсехме възможно най-голямо разнообразие в журналистическата оптика. Направихме също така и насочени прегледи на публикации извън наблюдавания период и извън списъка на избраните медии.

¹ Осъществено в рамките на дисциплината „Медиен анализ“, учебна 2018/2019, преподавател проф. д-н Снежана Попова. Екипът изказва благодарност на Геника Григорова за компютърната обработка на данните.

Медия	Брой	%
Нова	33	15,35%
24 часа	19	8,84%
БНТ	17	7,91%
Монитор	16	7,44%
БГ он Еър	13	6,05%
Труд	12	5,58%
Дневник	10	4,65%
Телеграф	10	4,65%
Стандарт	10	4,65%
vesti.bg	9	4,19%
Останалите – общо	66	30,69%
	215	100,00%

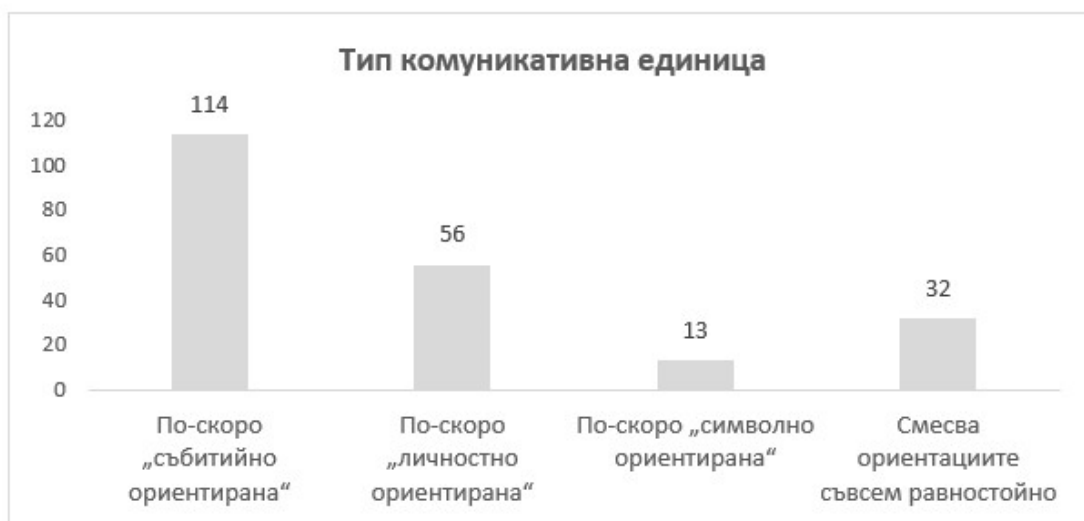
(Активност на медиите по темата – топ 10)

I

Взетите за анализ текстове – общо 215 комуникативни единици – са извлечени чрез въвеждане на ключови думи в търсачките на медиите. Текстовете са регистрирани чрез карта – по няколко групи показатели:

Първата група позволява наблюдение над журналистическото представяне на образа на Димитър Маринов: активност на медиите (при условията на осъществяването на търсене чрез ключови думи) и характеристики на озаглавяването, визуализацията, авторството, жанра.

Втората група показатели отразява много пряко изследователския интерес към образа на актьора в българските медии. Чрез нея се въвежда съществена за анализа типология на текстовете, очертала се при наблюдението на информационния поток, предшестващо изработването на регистрационната карта: „събитийно ориентирани“ свързани



преобладаващо с връчването на Оскара, участието на Димитър Маринов в София Филм фест, срещи със студенти и пр.), „лично ориентиран“ (свързани преобладаващо с биографични моменти от различно естество) и „символно ориентиран“ (свързани преобладаващо с издигането на българския флаг и оценки по това действие).

За всеки тип комуникативна единица са търсени допълнителни характеристики: при „събитийно ориентираните“ – как е представен Димитър Маринов в контекста на събитието; при „лично ориентираните“ – кой изгражда образа на Димитър Маринов (инстанция на разказа) и върху какви биографични моменти/периоди се поставя акцентът; при „символно ориентираните“ – кой и как оценява издигането на българския флаг на сцената на Оскарите.

Третата група показатели позволява да се добие информация за ролята на самите медии в две посоки – изгражданият модел на успеха на актьора и отношението към него самия.

В следващите страници могат да бъдат видени още данни и детайли от изследването, въведени в различни полета на размисление от авторите на анализи.

От екипа

В навечерието на Оскара (Алексия Петрова)

Докато „Зелената книга“ е в етап на постпродукция, а Оскарът още не е връчен, онлайн публикациите за Димитър Маринов в медиите не са много, но все пак съществуват. Спираме се на някои от тях.

Публикация на сайта на сп. „Ева“ от 26 юни 2018, озаглавена „Димитър Маринов – един актьор на 175“, представлява обширно интервю с Маринов, в което липсват конкретни въпроси. Интервюто, взето от Ирина Иванова, е почти изцяло съставено от цитати на Маринов, който разказва за своя живот от раждането си до настоящето – усещането е за автобиографичен разказ. Отделните моменти от живота на Маринов са разделени, подобно на глави от книга – „Извън закона по рождение“, „Бягство с „Ориент Експрес“, „Изгубеният син“ и т.н.

Специално внимание е отделено на семействата на Димитър Маринов –

първото семейство, което има в България, и семейството, което успява да създаде след заминаването си в Америка. Основно на фокус са приключенията на актьора по време на и след измъкването му от комунистическа България. Става ясно и заглавието – „един актьор на 175 години“ трябва да обозначи неговия богат житейски опит. Цялото интервю може да се прецени като една история за успеха, разказана от първо лице. В края на интервюто Маринов дава своята оценка за България от позицията на човек, който е успял в чужбина и гледа родната действителност отстрани – „бих се завърнал, но когато и България се върне“.

В интервю на Петър Севов за Дарик радио, публикувано на Дарик Нюз на 7 февруари 2019 – в навечерието на церемонията за връчване на наградите, намираме и оценка, която Маринов дава за своя втори дом – Америка. Текстът носи ударно заглавие: „Актьорът Димитър Маринов: В момента най-страшното в Америка е да си бял мъж“. Още в заглавието става ясно, че преценката е за настоящото състояние на американското общество, чието развитие Маринов има възможност да наблюдава отдавна и отблизо. Актьорът присъства като човек с позиция: говорейки преди всичко за събития около награждаването на „Зелената книга“, той лансира и тезата, че прекаленият стремеж за изравняване на хората в американското общество напомня на това, което съветската революция е направила навремето, и че ще дръпне гражданите надолу, а не нагоре.

В почти идеален синхрон с интервюто на Маринов в сайта на „Ева“ звучи една публикация в чуждестранна медия, *Jewish Journal*, от 14 ноември 2018. Статията, написана от Гери Милър, проследява най-важните стъпки от живота на българския актьор – доста по-сбито, отколкото в българската публикация, и не изцяло по негови цитати. Предвид спецификата на медията, съдейки от нейното име, публикацията акцентира и еврейските корени на Маринов.

Само няколко дена преди Оскарите друга чуждестранна медия, *Hollywood Life*, пише за любопитните прилики, които Маринов е открил между себе си и образа, който играе в „Зелената книга“. Интересното в тази публикация е, че фокусът не е изцяло върху Маринов, а по-скоро върху връзката му с филма и с неговия герой. Макар че личният живот на актьора е замесен

отчасти в статията (някои събития от биографията на Маринов изключително много напомнят моменти от живота на руския музикант, чийто образ пресъздава), истински важната тема остават „Зелената книга“ и героят на Маринов.

Вероятно публикациите за колегите на Маринов във филма – звезди като Виго Мортенсен и Махершала Али, се различават доста като съдържание. Може би вниманието на медиите към подробности от личния живот на Димитър Маринов се обуславя от факта, че той, въпреки че е на 54 години, е изгряващ актьор в Холивуд и – като всеки придобиващ популярност човек – предизвиква любопитството на хората, които искат да научат повече за него. Аудиторията винаги е обожавала истории на успеха, които да напомнят, че всичко е възможно – дори и за българин.

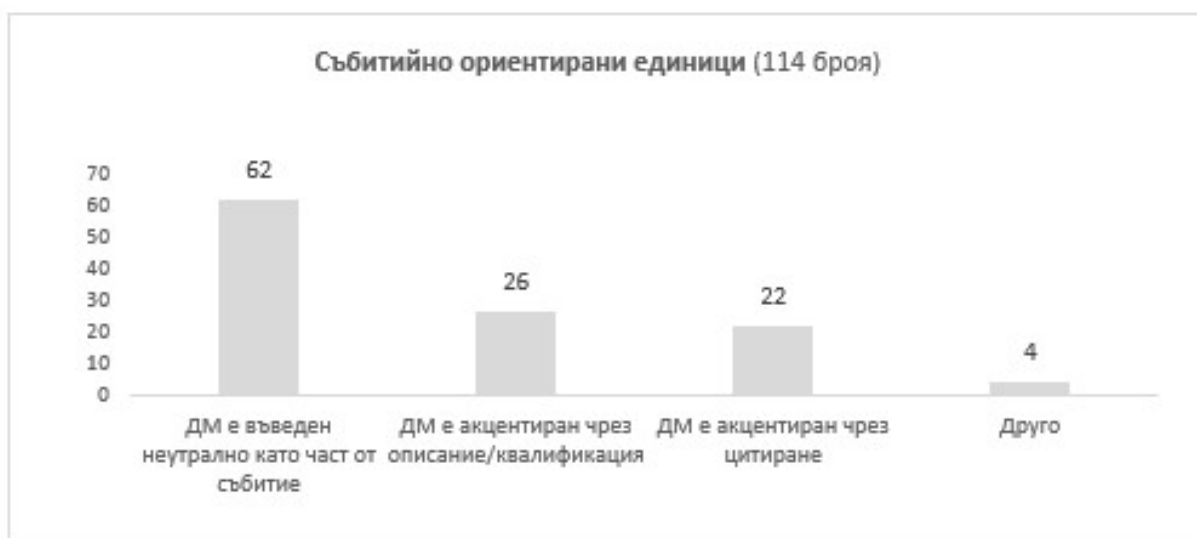
В центъра на събитието и събитие сам по себе си (Евелин Цанева)

Името на Димитър Маринов, който играе второстепенен персонаж във филма „Зелената книга“, отличен с „Оскар“ за най-добър филм 2019, присъства на практика във всяка публикация, посветена на наградите на Американската филмова академия в разгледаните в рамките на изследването медийни публикации. В повече от половината единици името на Димитър Маринов се споменава още в заглавието; много често фактът, че „български актьор е на червения килим“ или „българин е на сцената на Оскарите“ е акцентиран в текстовете още преди информацията за големите победители и подробностите около церемонията, която всяка година е едно от най-интензивно отразяваните събития в световен мащаб.

Раздаването на наградите е своеобразен вододел между публикациите преди и след като церемонията се състои. *Преди* раздаването на най-престижните награди в киното – Димитър Маринов е акцентиран като „българският, актьор“, номиниран за „Оскар“. Той е еманация на надеждите и вълненията на една страна, чиято актьорска школа практически почти не присъства на сцената на световното кино, да изживее своеобразна американска мечта чрез акта на спечелване на престижното отличие именно от българин. Именно затова немалка част от разгледаните единици, публикувани преди церемонията създават усещането, че

„българин може да получи Оскар“ – такова е внушението, което се наслагва у аудиторията и митологизира Маринов. В интерес на обективността по-голямата част от разгледаните медии все пак правят уточнението, че български актьор участва във филм, номиниран за „Оскар“ – подробност, която обаче често бива заглушавана от всеобщата еуфория за успеха на нашия сънародник, постигал професионална реализация отвъд океана.

Непосредствено след отразяването на церемонията и определения като патриотичен акт на Маринов, излязъл на сцената с българския национален флаг на ревера, представянето на актьора в наблюдаваните медии става осезаемо по-интензивно и много по-наситено с подробности от личния и професионалния му живот. След връчването на Оскарите събитийно ориентирани публикации съдържат повече описания, квалификации, оценки за актьора, както и цитати от негови изказвания. Много отчетливо е мултиплициращото се препечатване на негови думи от една медия в друга. Така на практика след Оскарите акцентът на събитийните публикации се измества от самото раздаване на наградите и присъствието на българина като главно действащо лице (поне за българските медии) към превръщането на Маринов в събитийен повод сам по себе си. Примери в това отношение са публикациите за негово посещение в НАТФИЗ, където се среща със студенти по актьорско майсторство; за срещата с директора на Народния театър; публикациите, посветени на София филм фест, в чиято програма са включени два филма с участието на Маринов.



В редица публикации прозира и отбелязване на дадено събитие единствено заради прякото или косвено участие на актьора в него (например в заглавието от интернет страницата на вестник 24 часа „Вицепрезидентът Йотова празнува 3 март с Кубрат Пулев и Димитър Маринов“). В хода на наблюдавания период много ясно се очертава процесът на метаморфоза, която събитийните публикации за Димитър Маринов претърпяват – от ориентирани към участието на актьора в дадено събитие към превръщането на присъствието му в събитийен повод.

За някои „Митьо от София“, за други – героят с българския флаг

(Илияна Павлова)

Изследването ни показва, че актьорът Димитър Маринов е станал обект на описания и квалификации в 30 от изучените публикации. Най-често медиите го квалифицират в предимно събитийно ориентирани текстове (26), като самите квалификации във висока степен се схождат. Например, че е „първият“ и „единственият“ българин, достигнал такива висоти в киноизкуството, към което често се прибавя и „успял да държи в едната си ръка български флаг, а в другата – златната статуетка“. Образът му е изграден ласкателно, възхвалително и силно патриотично. Ако текстовете не съдържаха името му, можехме да ги помислим за поздравителен или мотивиращ текст за националния ни празник.

Димитър Маринов е обрисован като дисциплиниран, внимателен, възхитителен – абсолютен обект на гордостта на българското общество, който, според някои, не получава достатъчно внимание от българските медии („Актьорът, който пребори силна холивудска конкуренция и стана част от великолепия филм на Стивън Спилбърг и Питър Фарели“, БНТ; „...очарователното българско присъствие на Димитър Маринов“, Монитор; „...актьорът, спечелил възторга на водещи кинаджии в Холивуд“, Стандарт; „Епизодът с неговото участие регистрира най-високата стойност на аудиторен дял за пролетния сезон до момента“ – „Като две капки вода“ получи Оскара от зрителите“, vesti.bg и т.н.).

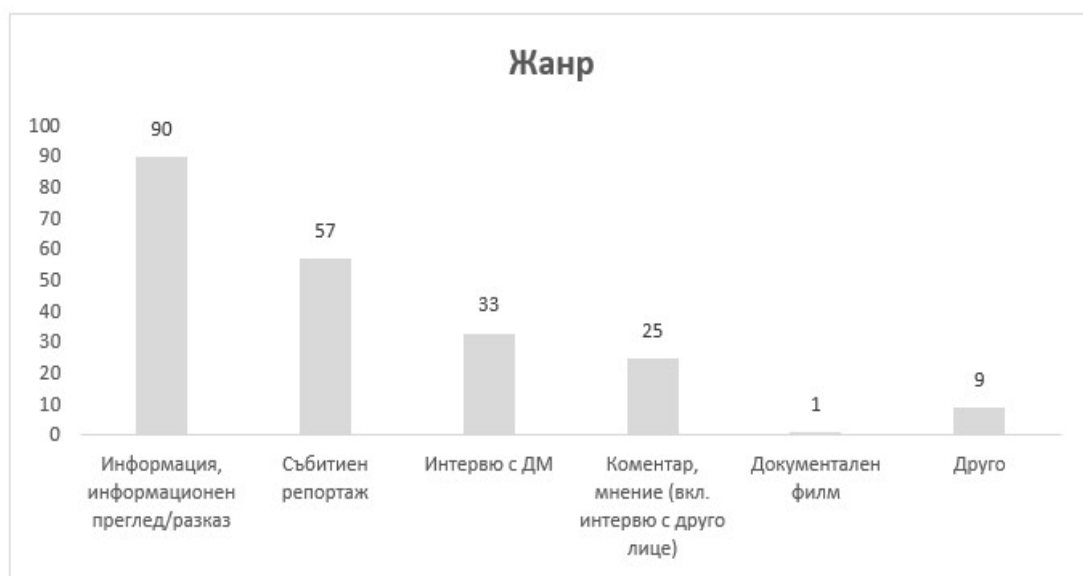
Все едно дали е наречен „Митьо от София“ или „героят с българския флаг“, в изучените публикации актьорът предизвиква медийна превъзбуда в

позитивни коментари – „България стъпи на червения килим“ в неговите обувки.

Портрет в жанрове (Наташа Стоичков)

Традиционното деление на жанровете на информационни и аналитични има своя конкретизация в публикациите за Оскарите и Димитър Маринов. Медиите остават верни на обичайната си практика и публикуват главно информации и репортажи – такава е преобладаващата част от изучените комуникативните единици (147 от 217 единици или над 68%). Най-активни в информационния поток около Оскарите и актьора със знамето са Нова телевизия – 23 единици, 24 часа – 14, БНТ и Монитор – по 13, Труд и Телеграф – по 9.

В масива от текстове присъстват 33 интервюта (които са обект на отделен анализ в настоящата публикация) и 25 коментара – мнения и позиции, изказани в собствен текст на автор или в интервюта с журналисти. Трябва да се отбележи, че медиите, които коментират и анализират, не са тези, които информират (с изключение на Нова телевизия, която включва в програмата си не само най-много информация, но и четири аналитични текста по изучаваната от нас тема): Бг он Еър – три коментара/мнения, БНР, Капитал, Офнюз, Канал 3, glasove.com – по два.



Само три комуникативни единици не са придружени от изображение. Преобладават подвижните изображения – репортажи и видеоматериали; в 30 единици присъства портретна снимка.

Интервютата на Димитър Маринов (Елена Митева)

Общо 33 от изследваните единици (15%) са интервюта на Димитър Маринов. Само от тази статистика може да се направи веднага заключението, че актьорът не избягва медийните изяви и обича да говори за себе си. В интервютата за различни медии той не акцентира единствено върху церемонията по връчването на наградите, а върху различни обстоятелства от своя наситен със събития и обрати живот.

Най-голямата част от интервютата попадат в групата на личностно ориентираните комуникативни единици. По формата си те биват поднесени или в автобиографичен стил, или в равностоен диалог с журналиста. В интервютата актьорът говори най-вече за пребиваването си в САЩ и за актьорската си кариера.

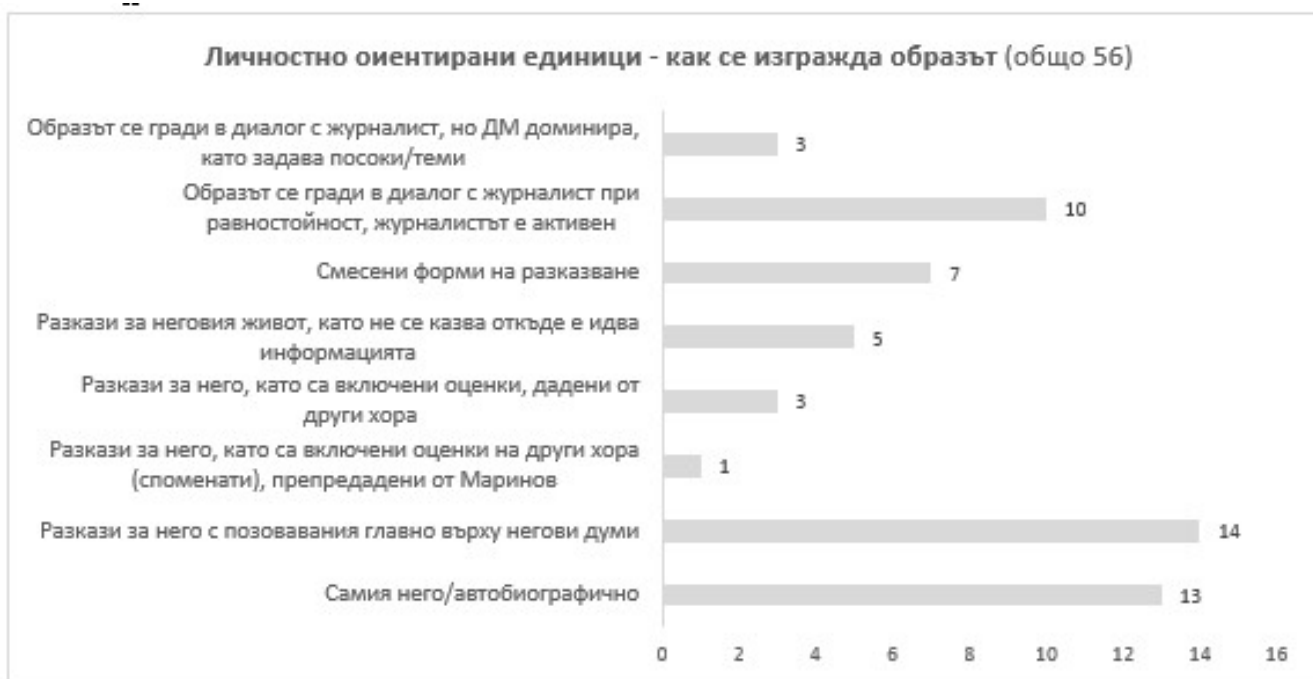
Единствено bTV прави интервю с актьора преди наградата, още през 2016 година. След като филмът печели, той пристига в България след 18-годишно отсъствие и дава десетина интервюта за български медии в рамките на само една седмица.

Като цяло интервютата оставят впечатление за Димитър Маринов като за амбициозен и бърз човек. В над 20 от тях се гради образ на упорит и работоспособен професионалист, който не се предава и заслужава успеха, който е постигнал. Излизането на сцената с българския флаг се коментира в една трета от интервютата. Може още да се отбележи, че в рамките на двумесечния период на наблюдението интервютата с актьора придобиват все повече биографичен вид – наградата и новите му проекти на българска сцена остават на заден план, за сметка на живота му в САЩ понастоящем.

Да разкажеш своята история (Вероника Йотова)

Това, което смятам, че показва нашият анализ, е че колкото и различни да са жанрът и стилът на текста, които и да са медията и авторът, самият Димитър Маринов е човекът, който до голяма степен разказва за себе си. В

статии, посветени на Маринов, често липсва нова информация, липсва нещо непознато, което би допълнило картината или би представило темата от различен ъгъл. Може би това се дължи на факта, че преди участието във филма „Зелената книга”, актьорът е по-скоро непознат за българската аудитория и никога не е бил личност, която е имала място в новините. Той има възможността да изгради своя образ така, както намери за добре, и да разкаже точно това от своето минало, което иска, което смята за интересно



и важно, без да се страхува, че някоя тайна ще бъде разкрита, просто защото може би няма такива. Един обикновен човек, с обикновен живот, внезапно станал известен.

Но Маринов определено не от хората, които с притеснение говорят за себе си, и представя живота си като всичко друго, но не и обикновено преживяване. Точно това печели вниманието както на журналистите, така и на публиката. В един момент новината, че българин е на сцената на Оскарите за пръв път и че е развял трибагреника, става недостатъчна. Поради тази причина съдържанието на интервютата с Димитър Маринов до голяма степен определя и начина, по който той е представян и описван в останалите текстове. Отговорите му са преразказвани или директно цитирани след това, за да представят „голямата картина” и да допълнят вече толкова пъти повтаряната новина.

В изследването ни т.нар. от нас „лично ориентиран“ единици са 56 на брой. В 17 от тях образът на Димитър Маринов се изгражда от самия него, а в 22 се разказва за него, като авторът се позовава главно на негови думи – 70% от този тип единици пребивават върху информация, която самият Маринов дава за себе си.

Ето и няколко примера, в случая – от вестник „Стандарт“. В сайта му откриваме общо десет публикации, посветени на Димитър Маринов. Пет от тях са по-скоро „лично ориентиран“, като в три се разказва за него чрез позоваване главно на негови думи, а в една не се споменава откъде идва информацията. Това, което наблюдаваме конкретно в тази медия, е допълването на новината с личната история на Маринов. Например, в статията от 25 февруари *„Димитър Маринов: Америка сбъдна мечтата ми“* с няколко изречения се описва това, което актьорът е казал по време на церемонията по връчване на Оскарите, следва припомняне какъв е сюжетът на филма и завършва с дълъг цитат на Маринов (подробно описание на това как е бил избран за ролята, как е реагирал, как е реагирала неговата съпруга и т.н.). В статия, публикувана ден по-късно, на 26 февруари – *„Димитър Маринов: Ламбо ме скъса на последен кръг“*, новината е за предстоящото посещение на Маринов в НАТФИЗ, но след изречението: „В НАТФИЗ той със сигурност ще си спомни студентските години“, се преминава към неговата лична история. И отново се разказва за ключовите моменти от живота му – несполучливият опит за бягство, престоят в затвора, повторното кандидатстване и т.н., подкрепени от цитати на Маринов.

Живот преди известността (Михаела Симоновска)

Какъв е бил животът на Димитър Маринов зад завесите? Детството, училището, музиката и театърът, затворът и бягството зад граница?

В регистрираните от нас единици, насочени главно към биографията на Димитър Маринов, най-често акцентирани са усилията му да придобие актьорско образование (43 пъти), следват епизодите на неуспешното бягство от България, затворническият период, емигрирането (31 пъти) и събитията от детството (27 пъти).

Доколкото личната история на Димитър Маринов съдържа множество драматични моменти, акцентирането на детските и младежките години от живота на актьора често предизвиква медиите да я определят като „достойна за филм“: изоставен като бебе, осиновен от богато семейство, което при предния режим не е привилегия, търпи физическо насилие в затвора, където лежи заради бягство от България... Медиите, проявили най-голяма активност в този тип разказ, закономерно са масовите телевизии (bTV и Нова), тиражните (Стандарт, Труд, 24 часа) и жълтите (Уикенд) вестници.



Америка (Момчил Русев)

Професионалните и лични събития от живота на Димитър Маринов в САЩ (акцентирани 73 пъти) присъстват в медийните текстове най-вече като спомени на актьора. Българинът обича да разказва за трудните моменти, които е преживял, след като се е установил в Америка.

За неговия „американски“ период се споменава още през октомври 2016 – в интервю, дадено за bTV и препредадено от вестник „Труд“. На 10 декември 2017 Нова телевизия излъчва подробен събитийен репортаж, с който съобщава, че българин ще участва в новия филм на кинорежисьора Мартин Скорсезе. Голямото число текстове за живота на Димитър

Маринов в Америка обаче се появява след церемонията по връчване на наградите, като първи реагират БНТ, Нова, телевизия, Канал 3, Дневник, България он Еър и Стандарт. От всички медии, които отразяват получаването на наградата от българина на същия ден, именно изброените акцентират пребиваването и професионалното му развитие в САЩ.

Когато говори за живота си в Америка, актьорът коментира предимно различните професии, с които е трябвало да преживява, и моментите, в които не е можел да се издържа сам. Обобщавайки споменатото негово интервю пред bTV, вестник „Труд“ преразказва думите му така: *„В САЩ пристига със 112 долара в джоба, с цигулка и без да знае нито дума английски. Първата вечер е пренощувал в разбита сграда, а на сутринта излязъл да свири на централния фонтан на улицата“*. Обичайно Димитър Маринов гледа позитивно на тези събития и поуката, която извлича от тях, е че когато човек е упорит и уверен, успехът няма как да не дойде в даден момент; в същия текст се допълва: *„Едва след 9 години в САЩ обаче е започнал да работи това, което иска“*. bTV е медията, която е се е спряла най-много (9 пъти) на американския период от живота на актьора.

Димитър Маринов в мъдри фрази (Симона Тодорова)

В процеса на изследването изчетохме огромно количество публикации и изгледахме доста клипове в интернет пространството. В голяма част от тях актьорът взема надмощие и говори ли, говори. От нещата, които споделя, личи колко опит е натрупал – и житейски, и професионален.

От 215-те публикации, които сме разгледали, 27 акцентират някаква мъдра фраза или обобщение, направено от Димитър Маринов. Няколко примера: Dnevnik.bg, на въпроса каква е разликата между американската и българската актьорска школа: *„Не мисля, че изобщо трябва да се прави сравнение. Всичко идва от традицията, начин на живот – социален, политически, финансов. Това, което се харесва там, не се харесва тук. И обратното. Американският актьор е много спонтанен – като прогимназист. Там винаги ги закачам и им казвам: „Вие не сте излезли от гимназията и никога няма да излезете“. Именно детинщината, вярата в идеалното и така нареченото позитивно мислене, което го имат в*

кръвта си, ги различават от нашия актьор. Нашият актьор е определено по-образован, по-ерудирани, по-културен. Той е аналитик, философ и винаги има мнение. И това мнение не виси във въздуха, а има своите сериозни основания. Американските актьори не само нямат идея, нещо повече – те не искат да имат идея. Те чакат да им се каже какво да правят. Точно както Дейвид Мамет (известен драматург, сценарист и режисьор – бел. ред.) казва: „Актьорът трябва да си знае думичките, да си ги каже. И толкоз!“. Това е при тях.“

В предаването „Плюс минус“ по Нова телевизия – за българина като националност: „Първо, българинът е откривател. Българинът е генератор на идеи и това е заровено в днк-ато ни. Ние сме много силни творци, много силни творци. Българинът може да си фантазира и въобразява. Проблемът е, че българинът не може да реализира по верния начин тези неща и това е липсата на тази структура.“

В интервю за Дарик – за някои актуални тенденции в САЩ: „Живеейки тук вече 29 години, аз такова чудо не съм виждал никога. Цялата тази адженда, която е за расизъм, за джендър култура, за т. нар. изравняване, което като идея и презумпция е прекрасно нещо, но е криворазбрано, усукано и за мен вече се превръща в извращение.“

В интервю за 24 часа – за пътя, който е извървял: „Благодарен съм на съдбата за всичко, което ми се е случило. Всичко в момента ми се случва, защото съм имал такъв живот. Страданието е вид двигател, то трябва да се превърне в преживяване. Дори в страданието има огромно чувство за любов. Да, имало е резове, да се чувстваш самотен, непризнат, но никога не съм губил вярата си.“

Тези няколко цитата дават идея за присъствието на актьора със собствено слово в медийните публикации от проследения период. Медиите се интересуват от това какво казва Димитър Маринов и свидетелство за това е още един резултат от изследването ни: в 30% от заглавията на регистрираните единици присъстват негови думи.

Успехът по Маринов (Флора Велчева)

Един от най-важните елементи, които изграждат публичния образ на актьора Димитър Маринов, е начинът, по който е постигнал успеха си в чужбина, и по-конкретно качествата, които са му помогнали или попречили.



Най-често медиите подчертават упоритостта и работоспособността на Маринов като основни причини за постигане на успех (69 пъти). Въпреки това е редно да се припомни фактът, че в най-голям дял от публикациите Маринов е описан чрез неговите собствени думи, цитирани или преразказани, и това безспорно оказва влияние и върху резултата по този показател.

Макар символният му акт с разгръщането на българското знаме да е една от трите основни линии за изграждане на образа на актьора, българският му произход присъства в модела на успеха не толкова като помощ (19), колкото като преодоляно обстоятелство (46). В текстовете отношението към българския произход на Маринов е неутрално, докато пребиваването му в Америка е представено в положителна светлина. Въпреки това в изучените текстове по-често се отбелязва, че е получил помощ в развитието си от българи, отколкото от хора извън България.

Сравнително малка част от медийното говорене по този показател заема твърдението, че можеш да успееш предимно в чужбина, тъй като то не

кореспондира с цялостния образ на актьора-родолюбец, развял българския флаг на важна церемония.

Патриотизмът в джоб (Емилия Илиева)

От всичките 215 регистрирани единици „символно ориентираните“ – фокусираните върху жеста със знамето, са само 13. В пет от тях се съдържат обяснения на самия Димитър Маринов.



(Повече от един отговор)

В нито един случай медията не представя действието на Маринов с негативен знак. За да постигнем по-голяма конкретика обаче, заслужава си да проследим по-задълбочено оценките на отделните личности, представящи определени настроения. Вземаме предвид конкретните имена на хората, изказали мнение, като ги поставяме в паралел с изданията, които са ги публикувани.

Символното действие на Димитър Маринов е оценено положително от: Димитър Стайков в 24 часа, Тихомир Чергов в Труд, доц. Георги Лозанов и Ивайло Дичев в OFFNews, Теодора Духовникова в „Епицентър“, Емил Л. Георгиев в „Площад Славейков“, Ивайло Дичев в DW, Енчо Керязов в Нова телевизия и Теодора Духовникова във Фейсбук пост, споделен от Капитал. Впечатление прави, че имената на Ивайло Дичев и Теодора Духовникова присъстват повече от веднъж в различни комуникационни канали, което може да се прецени като сериозна убеденост в заетата позиция.

В резултатите за „Площад Славейков“ се наблюдава интересно явление. От една страна, авторката Цвети Иванова пише специален коментар, озаглавен *„Оставете Димитър Маринов на мира“*, в който се съдържат думите: *„Сред българската общественост се надигнаха патриотичните гласове на тези, които сметнаха за предателство и обида един българин да благодари на една Америка“*. От друга страна, позицията на сайта не е твърдо установена, което може да се потвърди от коментара на Емил Л. Георгиев, журналист в същата медия: *„...проблемът с Маринов, медиите и оскарите изобщо не е в знаменцето. Той има право да си го развява, където си ще, но... Първо, Маринов взима чужд „Оскар“ – след като дори не е номиниран...“* (в текста следват Второ и Трето).

С подчертано положително отношение в анализирания аспект са медиите 24 часа, Стандарт, Епицентър, DW и Нова телевизия. Данните за символния акт на Маринов са изцяло синхронни с резултатите за заявеното от медиите отношение при представяне на образа на актьора: в 96 случая личи симпатия и само в два случая се долавя ирония.

От ПИК и БЛИЦ (Теодор Пенев)

ПИК и БЛИЦ се съсредоточават, разбира се, около сензационното.

Заглавията на ПИК се опитват да будят българската гордост у читателите си. Това се вижда лесно: *„Горещо: Големият Спилбърг иска да снима филм с Димитър Маринов“* или *„Димитър Маринов разкри най-послед тайната защо извади българския флаг на Оскарите“*. За сайта е важна сензационността, затова и текстовете не вникват по-надълбоко в действията и думите на актьора. Така се появяват заглавия като *„Ексклузивно в ПИК: Актьорът Димитър Маринов: Като се прибрах след оскарите, жена ми каза „Честито“ и ме прати да пазарувам“*.

Медиите от този тип винаги държат да са „първи“ при всяко голямо, по техните представи, събитие. БЛИЦ не изостава по тези показатели. Българският, с главно Б актьор, успял в Холивуд, е най-важната тема от техните новини за Маринов, което е и причина първият текст, който изобщо излиза по темата, да бъде озаглавен *„Невероятната история на наши актьор, който излиза от затвора, бяга в САЩ и покорява Холивуд“*.

БЛИЦ също настоява да гали егото на българския патриот – „*Някои дават мило и драго, за да принизят успеха на българина в Холивуд Димитър Маринов*“. Явно не успели първи да чуят думите на Димитър Маринов на летището, от БЛИЦ просто го цитират, отново с щипка сензация „Чувствам се като Пепеляшка, която ще отиде на бала (ВИДЕО)“. Верни на себе си, намират и пиперлива новина – „Димитър Маринов спал с жената на друг известен актьор (СНИМКИ)“ (разбира се, снимковият материал не включва описаното действие, но по всичко личи, че целта на сайта е да предизвика читателите да пожелаят да видят именно това).

Жълтите заглавия – Телеграф и Уикенд (Калоян Гуглев)

Логично е да се смята, че заглавията в популярните таблоидни издания (жълти вестници) са подвеждащи с цел да се привлече вниманието на читателя. Много често, направо почти винаги, се грабва една мъничка частица от разказаната история, която частица се хиперболизира, изкривява по смисъл, дава ѝ се различно значение и се превръща в подвеждащо заглавие, „магнит“ за погледа на читателя. В този случай е жалко за разглежданите от мен вестници – Уикенд и Телеграф, че нямат онлайн версия на съдържанието си, понеже определено го умеят.

Но да се придържаме към същината. Изключително малко внимание е обърнато на Димитър Маринов от двете издания. В Телеграф статиите са десет, а в Уикенд – четири, като три от тях са „3 в 1“ – една голяма статия с реещи се около нея две по-малки. За сметка на малкото количество, качеството (разбирай сензациите) са добре подплатени.

Първият текст в Телеграф, който споменава Димитър Маринов, е репортаж от церемонията по връчването на наградите Оскар – „*Димитър Маринов развя БГ знамето на Оскарите*“. Започва се именно с новината, оттам нататък вниманието е насочено към всичко друго, но не и към Димитър Маринов: българското участие е отбелязано, изнесено е напред, но очевидно все още редакцията не знае пикантности за този незнаен досега „Митьо от София“.

По-нататък историята помни голямото одумване около разветия от българина роден трибагреник на сцената на „Долби Тиътър“. И, разбира се,

в Телеграф е поместена кратка статия – „*Димитър Маринов: Гордея се с трибагреника*“. Тук вече наблюдаваме типичното за таблоидите изопачаване на думите. В статията четем за чувството на актьора при излизането на сцената със знаменцето: „То бе символ на гордост – България и Българското!“. Съответно, това е и връзката със заглавието, което представлява измислен цитат, изграден на основата на изопачен такъв. Други подвеждащи заглавия: „*Димитър Маринов изпитва US студенти на български*“ (от текста разбираме, че Маринов ще стане преподавател в известна актьорска школа в САЩ и се е пошегувал, че ще изпитва кандидатстудентите с текст на български); „*Димитър Маринов ни раздава автографи*“ (става въпрос за това, че актьорът ще присъства като гост на предстоящия „София филм фест“ и ще представи „Зелената книга“).

Останалите заглавия вече не са подвеждащи, но в тях отново не се изнася новината, а някоя частичка от историята, която звучи добре с удебелени и оцветени в шаренко букви. Например: „*Взех Оскара с брошката от абитуриентския ми бал*“ (новината в това заглавие е парченце от интервюто, от което са могли да бъдат изнесени по-стойностни неща).

Вече тотална лъжа идва от: „*Димитър Маринов лежал В КИЛИЯ ДО ТАТО*“. Актьорът наистина е лежал в затвора след опит за бягство от НРБ, но това става в началото на 80-те, когато Тодор Живков все още се е радвал на абсолютната си власт и е спял на меко в резиденция „Бояна“. „Новината“ произлиза от цитиране на думи на Димитър Маринов, но не е ясно откъде (според Телеграф – от интервю по bTV, но не се пояснява в кое предаване; впоследствие твърдението се появява и във вестник „168 часа“, където дори не се посочва източник).

Във вестник „Уикенд“ пък четем следното – „*Лили Иванова строи апартамента си НАД БАЩИННИЯ МУ ДОМ*“. Първите редове в статията са „В България вече нямам нищо“, ожали се Димитър Маринов, докато бе у нас наскоро“. Заглавието и началото създават усещането, че Лили Иванова едва ли не е ограбила Маринов; оказва се, че тя получава право да надстрои с един етаж кооперацията, в която е жилището на съпруга на леля му, която го осиновява.

„Блатечки баджанак с Димитър Маринов“ е друго пикантно заглавие на Уикенд. Тук научаваме, че съпругата на Асен Блатечки е била преди гадже с Димитър Маринов, преди той да избяга в САЩ – това вестникът е научил от техни състуденти в НАТФИЗ, но не е ясно от кои.

Като цяло можем да обобщим, че Телеграф и Уикенд пишат със симпатия за Димитър Маринов. Има някаква любов в изказа и уважение, макар че ми е трудно да го кажа. В това отношение те подражават на останалите медии в страната. Разбира се, това не им пречи отново да извадят най-пикантното възможно, да лъжат и да подвеждат. Но понеже засега Димитър Маринов е със статут на „национален герой“, те не са се опитали да му припишат в лъжите си някое обвинение, морално падение или осъдително престъпление.

Онеправдания актьор и родината, която не може да предложи нищо

(Цветина Иванова)

Нова телевизия създаде специален късометражен документален филм за Димитър Маринов. Филмът е озаглавен „От „зелената карта“ до „Зелената книга“ и беше излъчен в рубриката „Темата на Нова“.

Заглавието на филма едновременно грабва и насочва вниманието към живота на актьора, но и дава добра основа за развитие на неговия символен образ. За жалост обаче то не е оригинално – използвано е петнайсет дни преди излъчването на филма в материал на БНТ. Дали заглавието е оставено нарочно или от неосведоменост, че друга медия го е използвала преди това, ще остане мистерия за нас. Факт е обаче, че филмът е гледан 773 пъти веднага след излъчването му по телевизията, което показва интерес към темата.

Филмът е изцяло ориентиран към личността на актьора, въпреки че журналистката Ивомира Пехливанова твърди, че е създаден не за да разгледа живота му, а за да представи самия живот. За изграждането на образа най-много спомага интервюто с Маринов, водено на ключови места за живота му.

Едно от тях е неговият роден дом. Онагледяването на миналото му с помощта на дома, в който е израснал, му придава образа на мъченик –

защото е бил изгонен от просторния дом, в който са го гледали неговите осиновители, и режимът ги е принудил да живеят в една кухня. В тази част от интервюто се въвежда ролята на цигулката в живота му, както и образът на изкуството като на бягство от реалността. Онеправдаността на твореца се подчертава, когато журналистът го подтиква да обобщи как днес той няма дом, в който да се върне.

Във филма са включени и откъси от негови интервюта. В едно от тях Маринов заявява, че само в Америка могат да се сбъднат мечтите, докато има закачен трибагреник на ревера. С този фрагмент започва изграждането на образа на родината в живота на актьора. Във филма това е ключов и спорен образ – България е представена като място, където потенциалът на твореца не е успял да се развие, страната не му е предложила добри условия за живот, но въпреки това тя никога няма да напусне сърцето му. Образът преминава през целия филм, подплатен с разкази за миналото, в което той немалко пъти е бил преследван от властта и отхвърлян от обществото. Родолубието на актьора обаче е силно подчертано, което обогатява и придава сложност на връзката между мигранта и родината.

Във филма обаче липсват въпроси за решението му да напусне страната, мотива да сложи трибагреника на церемонията и др., които можеха да дадат на повествованието по-голяма плътност. Причината за това е, че журналистът е подхождал със симпатия и е пожелал да сложи актьора в ролята на онеправдания творец, който е напуснал страната, за да търси щастие другаде. Въпреки това филмовият образ на Димитър Маринов поставя много концептуални въпроси, много от които обаче не получават отговор.

ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ

Актьорът Димитър Маринов: в момента най-страшното в америка е да си бял мъж (2019). Интервю на Петър Севов. *Дарик нюз*, 7 февруари 2019.

ГЕОРГИЕВ, Емил. Л. (2019). Кой отрови радостта от успеха на Димитър Маринов? *Площад Славейков*, 28 февруари 2019.

Горещо: Големият Спилбърг иска да снима филм с Димитър Маринов (2019). *ПИК*, 11 март 2019.

Димитър Маринов: В България идва нова вълна от млади актьори (2019). *Дневник*, 16 март 2019.

Димитър Маринов – актьорът, сбъднал американската мечта (2016). *Труд*, 15 октомври 2016.

Димитър Маринов: Америка сбъдна мечтата ми (2019). *Стандарт*, 25 февруари 2019.

Димитър Маринов – един актьор на 175 (2018). Интервю на Ирина Иванова. *Ева*, 26 юни 2018.

Димитър Маринов: Ламбо ме скъса на последен кръг (2019). *Стандарт*, 26 февруари 2019.

ИВАНОВА, Цвети (2019). Оставете Димитър Маринов на мира. *Площад Славейков*, 26 февруари 2019.

Невероятната история на наш актьор, който излиза от затвора, бяга в САЩ и покорява Холивуд (2018). *БЛИЦ*, 4 февруари 2018.

ОТ ЗЕЛЕНАТА КАРТА ДО „ЗЕЛЕНАТА КНИГА” (2019). Документален филм на Ивомира Пехливанова. *Нова телевизия*, 10 март 2019.

ПЕТРОВА, Пепа (2019). Вицепрезидентът Йотова празнува 3 март с Кубрат Пулев и Димитър Маринов. *24 часа*, 3 март 2019.

САЙТОВЕ на всички наблюдавани медии.

MILLER, Gerry (2018). Green book' latest stop on Marinov's unusual journey. *Jewish Journal*, 14 november 2018.

SWAN, Allison, Lanae BRODY (2019). Green book's' Dimiter Marinov spills on the movie's real life comparisons & 'parallels'. *Hollywoodlife*, 13 february 2019.